

Semmelweis Egyetem
Mentális egészségtudományok
Doktori Iskola

Az akkreditációs monitoreljárásban közreműködő
látogató bizottság jelentése

*A MAB Testülete 2023. március 24-i ülésén hozott
2023/3/XII. sz. határozat melléklete*

Tartalomjegyzék

I. Előzmények.....	3
II. A látogató bizottság javaslata az akkreditációt illetően.....	3
III. A monitorfeltételekkel kapcsolatos intézkedések értékelése	3
ESG 1.1 Minőségbiztosítási politika.....	3
ESG 1.2 és 1.9 A képzési programok kialakítása és jóváhagyása, folyamatos figyelemmel kísérése és rendszeres értékelése	4
ESG 1.3 Hallgatóközpontú tanulás, tanítás és értékelés	5
ESG 1.4 A hallgatók felvétele, előrehaladása, tanulmányaik elismerése és a képesítés odaítélése.....	5
ESG 1.7 Információkezelés.....	5
ESG 1.8 Nyilvános információk.....	6
IV. Látogató Bizottság.....	7
V. Melléklet.....	8
V.1 Értékelőlap	8

I. Előzmények

A Magyar Felsőoktatási Akkreditációs Bizottság (továbbiakban: MAB) a felsőoktatási minőségbiztosítás európai sztenderdjei (Standards and Guidelines in the European Higher Education Area, ESG) alapján értékelte a Semmelweis Egyetemen működő Mentális egészség tudományok Doktori Iskola (D78, a továbbiakban: DI) minőségbiztosítási rendszerét. Ennek eredményeként a MAB Testülete 2021/1/IX/4. sz. határozatával monitorvizsgálat előírásával akkreditálta 2026. január 29-ig.

II. A látogató bizottság javaslata az akkreditációt illetően

A Bizottság a DI által határidőre benyújtott monitorbeszámoló, és az ahhoz kapcsolódó dokumentumok áttekintése alapján, online interjúk lefolytatását nem tartotta szükségesnek. A DI áttekintette a MAB akkreditációs jelentését, a szükséges feladatokat nevesítette, felelősöket és határidőket rendelt hozzá. A DI hatáskörén kívül eső teendők esetében a DI vezetője az Egyetemi Doktori Tanács bevonásával készítette el javaslatait. Kiemelendő, hogy a DI monitorbeszámolójában a Bizottság szinte mindegyik opcionálisan teljesíthető ajánlására érdemben reagált, ezzel is tovább fejlesztve működését.

Annak érdekében, hogy a DI a megkezdett fejlesztési tevékenységeit a továbbiakban is hatékonyan tudja folytatni: a Bizottság megfogalmazta észrevételeit, javaslatait, amelyek támogatólag kívánnak hozzájárulni ezen folyamatokhoz.

Összességében megállapítható – hogy egy monitorfeltétel kivételével – a DI megfelelt vagy részben megfelelt szinten teljesítette az akkreditációs jelentésben foglaltakat.

A Bizottság a Mentális egészség tudományok Doktori Iskola monitorbeszámolóját elfogadja és javasolja az akkreditációs hatály fenntartását.

III. A monitorfeltételekkel kapcsolatos intézkedések értékelése

ESG 1.1 Minőségbiztosítási politika

A DI az új, ESG-sztenderdek alapul vevő Működési Szabályzatában egyértelműsítette a Semmelweis Egyetem Doktori Iskola (SEDI) mint szervezeti egység megszűnését követően az egyes doktori iskolák feladatait, az információáramlás útjait. A monitorfeltétel teljesítése *megfeleltnek* értékelhető.

A DI a kitűzött célok teljesítéséhez határidőket, továbbá mérhető mutatókat rendelt. Kidolgozta az elért eredmények nyomon követésének, ellenőrzésének és visszacsatolásának

dokumentált rendszerét. A folyamat szabályozott a DI új Működési Szabályzatában, alátámasztásként pedig elérhető a Minőségcélok (2022) excel, amely bemutatja a 2021-es célok teljesülését. Nem egyértelmű azonban, hogy DI által 2021. évre és 2022. évre kitűzött minőségcélokat és figyelemmel kísérendő mutatókat a DI vezetése, törzstagjai és témavezetői megismerték, valamint, hogy azok értékelését követően az eredmények ismertetése megtörtént az előbbieken felsorolt oktatók körében. Ennek egyértelmű megállapítása céljából a Bizottság hiánypótlást kért a DI-től. A hiánypótlás alapján megállapítható, hogy a kialakított, szabályozott rendszer működtetésének kezdeti időszakában van, a célkitűzési és értékelési folyamat lépései objektív bizonyítékokkal részben igazolhatók. A bemutatott fejlesztési javaslatok alapján a 2023-as évben az intézkedések dokumentáltsága révén a nyomon követhetőség megvalósul. A fentiek alapján a monitorfeltétel *részben teljesítettnek* minősíthető.

ESG 1.2 és 1.9 A képzési programok kialakítása és jóváhagyása, folyamatos figyelemmel kísérése és rendszeres értékelése

A sztenderd alatt megfogalmazott három monitorfeltételt a DI *megfelelt* szinten teljesítette:

A 20 fő alatti kurzusok esetében az oktatói munka véleményezésével kapcsolatos hiányosság megoldására a DI módosította Az oktatói munka hallgatói véleményezésének rendje c. szabályzóban a létszámkorlátot 20-ról 5 főre. A hallgatók beazonosíthatóságának elkerülésére az 5 fő alatti kurzusok nem tartoznak az eljárásrend hatálya alá. A továbbiakban javasolt, hogy a DI találjon arra módot, hogy az 5 fő alatti kurzusokat is értékelni tudják a hallgatók (akár összevontan az alacsony létszámú kurzusok hallgatóit).

A DI a doktori kurzusok oktatói óraterhelésébe történő beszámítását megoldotta (formanyomtatvány bevezetésével).

Az Egyetemi Doktori Szabályzatban a kreditszerzés szabályait pontosították. A DI Képzési Tervében doktori programonként féléves bontásban tartalmazza a minimumkövetelményeket ("Kutatási tevékenység értékelési szempontrendszere" c. dokumentum). A Bizottság javasolja, hogy a DI az egységes Képzési Terv dokumentumába ezeket az értékelési szempontrendszereket is illessze be és tegye közzé a honlapján. Javasolt továbbá, hogy a kutatási tevékenység mérési rendszerének továbbfejlesztése érdekében nézzék meg más intézmények és DI-k gyakorlatait.

A DI, a sztenderd alatt megfogalmazott ajánlások közül: az angol nyelvű PhD-képzés hatásvizsgálatát elkészítette, a minőségcélokban is nevesítette.

ESG 1.3 Hallgatóközpontú tanulás, tanítás és értékelés

A DI a sztenderd alatt megfogalmazott monitorfeltételt *megfelelt* szinten teljesítette. A korábbi - évente felülvizsgált - folyóiratlistára vonatkozó szabályozás kikerült az egyetemi Doktori Szabályzatból. Az egyetemi Doktori Szabályzat Melléletek kötetében, a 9. sz. melléklet rögzíti a publikációs feltételekbe beszámítható, impakt faktorral nem rendelkező nemzetközi és hazai folyóiratokat. A szabályozó dokumentumok módosítása és javítása megtörtént, a honlapon lévő tájékoztatók is ehhez igazodnak (ld. Komplex vizsga menüpont az aktuális szabályzatból idéz).

ESG 1.4 A hallgatók felvétele, előrehaladása, tanulmányaik elismerése és a képesítés odaítélése

Az egyetemi Doktori Szabályzatban a komplex vizsga értékelésének módját a Kormányrendelettel igazították. A fokozat értékelésébe való beszámítást megszüntették. Az erre irányuló monitorfeltétel teljesítése *megfeleltnek* minősíthető.

Az Nftv-hez igazodva, a Bizottság szükségesnek tartotta a fokozatszerzési eljárási díj érintetti körének pontosítását a Működési Szabályzatban, azonban a DI monitorbeszámolójában ennek javítására nem tért ki. A DI új Működési Szabályzatából a fokozatszerzési eljárási díj kikerült, ugyanakkor az egyetemi Doktori Szabályzat Melléletek kötetében, az 5. melléklet ugyanolyan formában tartalmazza a díjtételeket (csak nem fokozatszerzési eljárási díjként, hanem disszertációs eljárási díjként feltüntetve). A honlapon elérhető tájékoztatás is a szabályzóhoz igazodik. Tekintettel arra, hogy ez elsősorban nem minőségbiztosítási, hanem jogszabályi környezetnek való megfelelési terület: az egyetem rögzítse szabályzati szinten – utalva vagy idézve az Nftv. megfelelő pontjait –, hogy pontosan kitől várható el díjtétel befizetése. Állami ösztöndíjas doktoranduszok esetében díjmentesen igénybe vehető szolgáltatásnak minősül a fokozatszerzési eljárás a hallgatói jogviszony fennállása alatt, és az oklevél első alkalommal történő kiállítása is (Nftv. 81. §). Önköltséges hallgatók esetében pedig a felsoroltak az önköltség összegének részét képező szolgáltatásnak minősülnek (Nftv. 83. § (1) bekezdés), tehát az önköltségbe be kell építeni ezt a díjtételt. A monitorfeltétel teljesítése a fentiek okán *nem megfelelőnek* értékelhető.

ESG 1.7 Információkezelés

A monitorfeltétel értelmében: a DI vezetésének figyelmet kell fordítania a DI specifikus folyamatainak azonosítására, a minőségcélok kijelölési és értékelési mechanizmusnak kiépítésére, a jelenleg működő minőségbiztosítási rendszer felülvizsgálatára. A DI Minőségbiztosítási Tervének módosítása azonban a honlapon nem elérhető, az ODT-ben és

a honlapon csak a 2020. évi verzió áll rendelkezésre. A hiánypótlásban adott tájékoztatás alapján a DI külön új Minőségbiztosítási Tervet nem készített, a jövőben a Semmelweis Egyetem doktori képzési rendszerében változást tervez, így a dokumentum új verziójának elkészítését későbbi időpontban tervezik. Tekintettel az intézményi szintű rendszerátalakítási kezdeményezésre, a monitorfeltétel teljesítése *részlegesen megfeleltnek* értékelhető.

Az elégedettségmérési rendszer kidolgozásával kapcsolatos monitorfeltétel teljesítése jelen állapotában *részlegesen megfeleltnek* értékelhető. A kurzusokkal kapcsolatos visszajelzési rendszer (OMHV) fejlesztéséről fentebb már írt a Bizottság. Az általános elégedettség mérése kapcsán: a DI felkérte a DÖK-öt, amely egy munkacsoportot hozott létre és egy első verziós kérdéssort dolgozott ki a doktori képzéssel kapcsolatos elégedettség felmérésére. Szintén javaslati szinten tart a QR-kódos, karonként már alkalmazott azonnali visszajelzési módszer bevezetése.

A monitorbeszámoló alapján a DI felmérte a külső és belső érdekelteltek szükségleteit. A DI új Működési Szabályzata rögzíti az alábbiakat: „A főbb érdekelt felek (hallgatók, saját dolgozók, kutatási partnerek) elvárásainak, igényeinek hatásvizsgálata, különös tekintettel a munkaerőpiaci, beiratkozási, pályakövetési trendekre.”; „Az éves minőségcélok meghatározásában, megvalósításában a főbb érdekelt feleket bevonja a Doktori Iskola.”; „főbb érdekelt feleket és azok szükségleteit a Doktori Iskola monitorozza, és a működés tervezése során a fejlesztések kapcsán figyelembe veszi.” Bár a monitorbeszámoló alapján az előzetes felmérés elkezdődött, de konkrétumokat nem rögzítettek, így nem tudni pontosan mely folyamatokba milyen formában kívánják bevonni az érdekeltelket. 2022-ben az érdekelt felek azonosítása, szükségleteik, igényeik felmérése és az ezt megalapozó információk forrása összegyűjtésre került. A hiánypótlás alapján megállapítható, hogy az elmúlt időszakban az érdekelt felekkel történő kapcsolattartás csak indirekt módon igazolható. A megfogalmazott módosítási terv szerint a jövőben az érdekelt felek bevonása dokumentált formában igazolhatóvá válik. Ezek alapján a monitorfeltétel teljesítése *részlegesen megfeleltnek* minősíthető.

ESG 1.8 Nyilvános információk

A sztenderd alatt megfogalmazott mindhárom monitorfeltétel teljesítése *megfeleltnek* értékelhető.

A felvételizők, érdeklődők számára a DI nyilvánossá tette a várható önköltség összegét. A honlapon elérhető minimum-maximum összegek meghatározása azonban jelenleg nem transzparens folyamat, így nem derül ki, hogy mi alapján kerül meghatározásra egy-egy felvett hallgató esetében az önköltség összege. A Bizottság mindenképp javasolja annak specifikálását, hogy a DI mi alapján dönt a minimum és maximum összegek között.

A DI és az Egyetemi Doktori Tanács a monitorfeltételben jelzett szabályozó dokumentumok közötti közötti jelentős tartalmi átfedést megszüntette.

Jelen sztemerd alatt a Bizottság megjegyzi, hogy a DI-nek nagyobb gondot kell fordítania a nyilvános dokumentumok elérhetővé tételére. A DI honlapján, valamint az ODT-adatbázisban elérhetővé kell tenni a DI legfrissebb alap szabályzó dokumentumait (Képzési Terv, Működési Szabályzat, Minőségbiztosítási Terv). A DI honlapján ezt úgy szükséges megtenni, hogy a szabályzók korábbi verziói is elérhetőek legyenek, egyértelmű jelöléssel, hogy mely évfolyamokra vonatkoznak.

IV. Látogató Bizottság

A Bizottságot a MAB Testülete nevezte ki 2020. április 24-i ülésén, és a következő tagokból áll:

Elnök: Kemény Lajos egyetemi tanár, Szegedi Tudományegyetem

Tagok:

Vicsek Lilla egyetemi docens, Budapesti Corvinus Egyetem

Balatoni Ildikó operatív igazgató, Debreceni Egyetem

Baráth Noémi doktoranda, Nemzeti Közszoigálati Egyetem

Dányi Beatrix szakreferens, Magyar Felsőoktatási Akkreditációs Bizottság

A MAB Titkárság belső továbbképzése és tudásmegosztás céljából, a monitoreljárásban részvételre kijelölt kollégák, akik látogatóbizottsági tagként részt vettek a Semmelweis Egyetem intézményakkreditációs eljárásában is:

Mosolygóné dr. Góóény Ágnes igazgató, MAB Titkárság

Dr. Bálint Ágnes vezető szakreferens, MAB Titkárság

V. Melléklet

V.1 Értékelőlap

A DI monitorbeszámolója alapján, a hozott intézkedés, fejlesztés értékelése				
SZTENDERD	Monitorfeltételek a MAB Testület 2021/1/IX/4. sz. határozata alapján	MEGFELELT	RÉSZLEGESEN MEGFELELT	NEM FELELT MEG
1.1 Minősbiztosítási politika	A DI a kitűzött célok teljesítéséhez határidőket, továbbá mérhető mutatókat rendel. Kidolgozza az elért eredmények nyomán követésének, ellenőrzésének és visszacsatolásának dokumentált rendszerét, hogy a DI valamennyi érintettjéhez eljussanak az információk a feladatokról és az eredményekről is.		X	
	Javasolt az ISO-rendszerben és önértékelésre vonatkozó szabályozásban egyértelműsíteni a Semmelweis Egyetem Doktori Iskola (SEDI) megszüntetését követően az egyes doktori iskolák feladatait, az információáramlás útjait.	X		
1.2, 1.9 A képzési programok kialakítása és jóváhagyása, folyamatos figyelemmel kísérése és rendszeres értékelése	Biztosítani szükséges a doktori kurzusokkal és azok oktatóival kapcsolatos hallgatói visszajelzések figyelembe vételét a képzési program fejlesztésében. Az oktatói munka véleményezésének rendszerét a DÖK felügyeli, a DI vezetése az érdekképviseléssel karöltve találjon módot arra, hogy a 20 fő alatti létszámú kurzusok hallgatói is véleményt formálhassanak. A visszajelzések legyenek elérhetőek az érintett oktatóknak és a DI vezetésének is.	X		
	A DI egyeztessen a vezetőséggel a Neptun rendszerben észlelt adminisztrációs problémáiról, hogy a doktori kurzusok beszámítása az óraterhelésbe lehetővé válhasson.	X		

	A kreditszerzés szabályozásának pontosítása: 18 tanulmányi kredit teljesítése több, sikeres vizsga nélkül zárult kurzus esetén; a félévente megszerzendő 30 kredit, ezen belül a kutatási kreditek szabályozása. A DI dolgozza ki, hogy a hallgatók milyen konkrét és mérhető teljesítmény alapján kaphatják meg a kutatási tevékenységgel megszerzendő minimum 139, maximum 179 kreditet, ezek egyes félévre adható részeit.	X		
1.3 Hallgatóközpontú tanulás, tanítás és értékelés	Szükséges a fokozatszerzéssel kapcsolatos információkról az egyértelmű kommunikáció, illetve a komplex vizsga eredményének beszámíthatóságával kapcsolatos egyértelmű tájékoztatás.	X		
1.4 A hallgatók felvétele, előrehaladása, tanulmányaik elismerése és a képesítés odaítélése	Az Nftv-hez igazodva, szükséges a fokozatszerzési eljárási díj kivethetőségének pontosítása a Működési Szabályzatban.			X
	A komplex vizsga értékelésének módját a Kormányrendeletre kell igazítani, valamint meg kell szüntetni a fokozat minősítésébe történő beszámítását szabályzat szintjén is.	X		
1.7 Információkezelés	A DI vezetésének figyelmet kell fordítania (önálló fejlesztés, vagy átvett rendszer útján) a DI specifikus folyamatainak azonosítására, a minőségcélok kijelölési és értékelési mechanizmusának kiépítésére, a jelenleg működő minőségbiztosítási rendszer felülvizsgálatára.		X	
	A DI dolgozzon ki elégedettségmérési rendszert, melynek segítségével kifejezetten a saját doktoranduszait tudja érdemben megszólítani.		X	
	Ki kell dolgozni, hogy hogyan kívánja a DI a külső és belső érdekelteket bevonni a gyűjtési, elemzési és értékelési tevékenységekbe.		X	
1.8 Nyilvános információk	A felvételizők, érdeklődők számára biztosítsanak tájékoztatást a várható önköltség összegéről.	X		

	A DI, valamint az Egyetemi Doktori Tanács keressen megoldást arra, hogy a Doktori Szabályzat és a Működési Szabályzat közötti jelentős tartalmi átfedést megszüntesse.	X		
	A DI Képzési Terve és a Doktori Szabályzat közötti tartalmi átfedést a DI oldja fel, helyette javasolt például a megfelelő paragrafusszám feltüntetése.	X		